

Kecskeméti Koldusopera

A véletlenek egybeesése folytán egyfajta válaszként is felfogható a kecskeméti Katona József Színház *Koldusopera* bemutatója *Mihályi Gábornak* a Kritika májusi számában megjelent magyar színház-síratójára. Az, hogy *Mihály Gábor* nem ok nélkül látja kétségbeejtőnek a mai magyar színház helyzetét és színvonaltalanságát, már nemigen képezi vita tárgyát. És mégis, még ki sem jött a cikk, itt az ellenpélda, ami azonban tovább igazolja *Mihályi* kifogásainak jogosságát.

Nagy kihívás *Bertolt Brecht* és *Kurt Weill* *Koldusoperája* egy társulat számára: tökéletesen színpadszerű darab — de ott leselkednek az előző előadások példái; nehéz túlszárnyalni és még nehezebb újat mondani vele. Kecskeméten a hetvenes évek végén is ment a darab *Valló Péter* rendezésében, a főbb szerepekben *Gábor Miklóssal*, *Sára Bernadettel*, *Andorai Péterrel*. Nagyon jó előadás volt. Emlékét nem a viszonyítás miatt idézzük fel, inkább jelzésként, hogy pár évaddal később talán nem is kockázatmentes ugyanazon darab műsorra tűzése.

A mostani előadás önmagában megáll — és önmagaként értelmezendő. Az első és legmaradandóbb benyomás a kellemes meghökkénység: hát még klasszikusnak számító darab bemutatása is okozhat meglepetést? Minimális díszlettel, keléssel tudtak az előadás létrehívói egységes világot teremteni a kibővített színpadon. *Malgot István* rendező — bizonyára képzőművészeti előéletének is köszönhetően — remek harmóniában volt *Berzsenyi Krisztina* jelmez-, és *Kószó István* díszlettervezővel. A függöny felgördülésekor a színpad szintje alól egy clown *Peacock*, a zsinórpadlásról pedig mankós *Pierrot* és bohóc báb közeledett a rokokós-szeccessziós színpadképbe (mely utóbbi mindvégig csak szinte jelzésszerűen létezett, nem gátolta az előadás lendületét, a sürgés-forgást). Az előadás legnagyobb erőssége az egységes szemlélet érvényesülése volt — és ez az egység sohasem csapott át monotóniába. A színpadon játék folyt, tobzódó, de nem túlcsiholt, az egyes jelene-

tek ritmusa igen jól megkomponált, de úgy, hogy ezt a néző önfeledt szórakozás hevében észre sem veszi. Az élőképszerű koldustanya rendkívül ötletes figurái után a Vörös Cápában szolgálatot teljesítő hölgyek hatalmas műmellekkel és fenekével újabb groteszk festmény látványát nyújtották. E festményszerűség azonban nem jelentette a mozgás hiányát: pusztán egy-egy pillanatra „merekítette ki” a képet *Malgot István*. S az egész színpadot betöltő jelenetek ellenpárbajként ott volt az első felvonás második jelenetének egyik csúcspontja, az „ágyú-dal” közkedvelt száma: *Galkó Balázs* (*Bicska Maxi*) és *Dinnyés István* (*Tigris Brown*) két kezének mutató- és kisujjával „eltáncolt magánszáma” — az egész színpadból két arasznyi helyen mozgás. Máskor *Polly* a zsinórpadlásról ereszkedik le cirádás rokokó ülőkéjén, babarózsaszín masnikkal ékített ruhácskában. De alakja — éppúgy, mint *Tigris Browné*, térdig érő, csipkés rózsaszín bugyogójával — amellet, hogy eredeti, *Gay-féle Koldusopera* korára, a korai XVIII. századra utal, kellően groteszk is volt. Egyúttal saját korunk szele is befűjt: a mulató cégére például punkos jellegű „szerelésben” tündökölt.

Hisszük, nem érdemtelenül szenteltünk ennyi figyelmet a látványnak — egyszerűen magával ragadó volt. Ez azonban csak azért lehetett így, mert összhangban volt a mozgás-, játék- és énekstílussal. Nem sokszor van lehetőségünk színpadainkon azt látni, hogy a hogy szívvel-lélekkel játszanak és igen jól mozognak, még táncolni, sőt — horribile dictu — énekelni is tudnak. Ez természetesen főként *Galkó Balázs*, *Réti Erika* (*Polly*) és *Dinnyés István* esetében tűnik fel, de igen jó volt a többi szereplő is, egyénenként és mint kórus egyaránt. A zenekar is jól szólt.

A május 18-án látott előadás egyetlen „negatívumaként” talán azt említhetjük, hogy az idei évadban ez volt az utolsó. Remélhetőleg azonban az ősz során újból előveszik: megér egy kirándulást, nekünk szegedieknek is.

KÜRTÖSI KATALIN